बागमती प्रदेश सरकार

कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय

कृषि विकास निर्देशनालय

कृषि विकास कार्यालय

सिन्धुली

धानको खैरो थोप्ले रोग (Brown spot of rice)

Helminthosporium oryzae नामक ढुसीले गर्दा हुने यो रोगलाई वीउबाट सर्ने रोग (Seed Borne Disease) पनि भनिन्छ, किनभने यो रोगको जीवाणु बीउमा चार वर्षसम्म बस्न सक्छ।

अनुकूल अवस्थाः

- माटोमा पोषक तत्वको कमी हुनु,
- सुख्खा माटो,
- उच्च तापक्रम (१५-३६°C),
- उच्च आर्द्रता (८६-१००%) ।

लक्षणहरूः

- पातमा साना गोलाकार खैरो-बैजनी दागहरू देखापर्छ ।
- पछि ठूला भएर केन्द्रको भाग खैरो र किनारा हल्का रातो हुन्छ ।
- दानामा खैरो-कालो दागहरू देखिन्छ ।

व्यवस्थापनः

- सरसफाइ र झारपात नियन्त्रण गर्ने,
- ब्याड राख्नु अघि गाईको मूत्रमा बीउ भिजाउने,
- जैविक मलको प्रयोग गर्ने,
- रोग प्रतिरोधी जातहरू प्रयोग गर्ने,
- बीउ उपचार गर्ने,
- म्यान्कोजेब ७५% WP वा प्रोपिनेव ७० % WP @ २-३ ग्राम प्रति लिटर पानीको दरले १५ दिनको फरकमा ३ पटक छर्ने ।

संकलक तथा तयारकर्ताः विशेषज्ञ सेवा शाखा, कृषि विकास कार्यालय, सिन्धुली